

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25127 Fax nr (018) 16595
Hemsida www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

29.04.2003

Ärendenummer

MPN-00-84

Sökanden

Nymans Fisk Kb
C/o Harry Nyman
22 950 Jurmo

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för fortsatt fiskodling i Jurmo by, Brändö.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden den 06.06.2000 och kompletterats den 14.09.2000 samt den 16.11.2001.

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser fortsatt tillstånd för fiskodling i nätkassar i havet vid Jurmo by, Brändö, om ca 120 000 –160 000 kg tillväxt samt slakt och hantering av fisken i företagens förädlingsutrymmen i anslutning till fiskodlingen. Odlingen är belägen i ett ca 2 km brett och 3 km långt sund mellan Jurmo och övriga Brändö. Det årligen använda fodret skulle innehålla högst 1 800 kg fosfor och 13 000 kg kväve.

Grund för sökande av tillstånd

Ansökan anhängiggjordes hos miljöprövningsnämnden som tillstånd enligt vattenlagen och överfördes till ansökan om tillstånd enligt miljöskydds- och miljötillståndslagen den 09.07.2001 till följd av den senare lagens ikraftträdande.

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt 6 kap 18 § 1 mom. punkt j. vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) och bilaga 1 punkt 11 a) i landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001).

Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Tidigare tillstånd och villkor

Nymans Fisk Kb har tidigare bedrivit verksamhet på odlingsplatsen med tillstånd av Västra Finlands Vattendomstol, 93/1992/3 Dnr 90221, om 120 000 kg producerad tillväxt per år. Enligt beslutet har nätkassarnas sammanlagda volym fått uppgå till högst 12 000 m³ samt har det foder som använts årligen fått innehålla högst 1 800 kg fosfor och 13 000 kg kväve.

Tillståndet är ikraft till utgången av år 2001, eller om en ansökan anhängiggörs före utgången av år 2000, till dess det med anledning av denna ansökan givna beslutet vunnit laga kraft.

Sökandes rätt till de erforderliga områdena

Vattenområdet som används för verksamheten tillhör dels Jurmo samfällighet och dels lägenhet 2:6 i Jurmo by. Anläggningarna på land tillhör Jurmo bys samfällighet. Nymans Fisk Kb har nyttjanderätt till områdena genom legoavtal med Jurmo bys samfällighet daterat 17.07.1989, samt arrendeavtal med ägarna till Påvals Norrstu hemman 2⁶, med fortlöpande arrendetid och två års ömsesidig uppsägning. Arrendegivarna har intygat om att avtalen inte är uppsagda per den 07.09.2000.

Platsen för fiskodlingsverksamheten och miljöns tillstånd

Områdets hydrologi, geologi och naturens tillstånd

Odlingen ligger söder på Jurmo invid färjefästet i ett långt sund med öst-västlig riktning. I sundet finns ett antal holmar mellan de två huvudströmmarna, Jurmo strömmen på södra sidan och Lånholms strömmen på norra sidan. Det närmaste vattenområdet runt odlingen uppskattas ha en area av ca 0,5 km², varav ungefär hälften av området har ett djup över 10 m. Vattenutbytet i området begränsas i norr av Jurmo fastland, i sydost av Tällholm och i sydväst och väst av Mjöholm och ett område med grundare vatten. Det smala Jurmo sundet mot öst har ett maximalt djup under 10 m och mynnar mot ett mindre område med djup upp mot 12 m. Strax väster om odlingen finns ett grunt område med ett grovt uppskattat tröskeldjup under 4 m och relativt mycket grynnor medan det 4,8 meter djupa faret går ut i söder genom det 300 m breda sundet mellan Tällholm och Mjöholm. Detta smala sund har endast på mitten ett stråk med djup upp mot 10 meter och mynnar ut i kanten på Jurmo strömmen. Sökanden anser dock utgående från att det finns stora områden med öppet vatten på både östra och västra sidan av Jurmo, att vattenutbytet i odlingsområdet kan antas vara mycket bra, vilket stöds av att området är olämpligt för övervintring av fisk på grund av risken för underkyllt vatten och iskristaller. Det saknas dock mätningar på verkliga vattenströmningar och vattenutbytet. För vattenområdet finns inte några utfärdade kvalitetsnormer.

Recipientens tillstånd och användbarhet

Kontrolluppgifter över produktionen från övervakande myndighet har sammanställts i tabell 1 nedan. Under åren 1993 – 1997 överskreds villkoren för tillåten produktion och villkoren för fodrets årliga innehåll av kväve och fosfor. År 1998 höll man villkoren då företaget hade en korrigerad tillväxt på ca 103 000 kg. År 1999 var produktionen ca 132 000 kg i tillväxt och år 2000 odlades ca 134 000 kg, dessa år hölls dock villkoren för fodrets innehåll av fosfor och kväve. År 2001 var tillväxten ca 124 000 kg och villkoren för fodrets innehåll av kväve och fosfor överskreds inte.

Tabell 1. Företaget har tidigare tillstånd till 120 000 kg producerad tillväxt per år. Det foder som använts årligen har fått innehålla högst 1 800 kg fosfor och 13 000 kg kväve.

År	Produktion (kg)	Fodrets fosforinnehåll (kg)	Fodrets kväveinnehåll (kg)
1993	177120	2486	15875
1994	140082	2285	15654
1995	158889	2182	15 852
1996	187798	2164	15437
1997	150130	1850	13053
1998	103375	1732	12567
1999	132898	1593	10952
2000	134772	1450	12022
2001	124180	1301	10715

I förklaring till landskapsstyrelsen år 1995 och 1996 har företaget uppgett att anläggningen är dimensionerad för 200-250 ton och att den drastiska omläggningen av verksamhet som vattendomstolens tillstånd inneburit inte var möjlig att genomföra på kort tid. Landskapstyrelsen förelade sökanden den 26.08.97 att anpassa produktionen för år 1997 så att fastslagna villkor i vattendomstolens beslut inte överskreds.

Vattnets kvalitet

Tabell 2: Sammanställning av resultaten från miljökontrollprogrammet.

År	Inverknningar på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass
1997*	tydliga	eutroft	nöjaktig
1998	tydliga	något eutroft	god
1999	tydliga	något eutroft	god
2000	tydliga	något eutroft	nöjaktig
2001	lindriga	något eutroft	god

* äldre referenspunkt R22

Annan belastning på området

Sökanden uppger att området veterligen inte utnyttjas för annan närings- eller yrkesverksamhet eller har någon speciell skyddsstatus. Invid odlingen finns färjefäste och fisklandningsbrygga som i viss mån används för landning av fisk, främst strömming. Farleden in till Jurmo går rakt utanför odlingen och närområdet uppges därför ej användas för rekreation. Småbåtstrafiken är dock livlig och turismen stor i området under sommarmånaderna och i närheten finns även några sommarstugor. Förutom den diffusa belastningen från glesbebyggelse samt åker- och skogsmark på Jurmo och Långö-Bolmö, känner man inte till andra punktutsläpp som skulle vara betydande för vattenområdet.

Fiskodlingsverksamhet

Produktion

Nymans Fisk Kb inledde som första företag på Åland verksamhet på platsen 1974 och blev sedermera tillståndspliktig år 1990. Odlingen var i början mycket liten till omfattningen

men företaget planerar att fortsätta verksamheten, odling av fisk i nätkassar placerade i havet, med i stort sett oförändrad volym och yta på odlingskassarna jämfört med den tidigare tillståndsperioden, en total teoretisk volym på ca 10 000 m² och en yta av ca 1 800 m³.

Sökanden uppger att verksamheten dimensioneras utgående från en årlig foderförbrukning som innehåller de i tillståndet stipulerade högsta tillåtna mängder närsalter om 1 800 kg fosfor och 13 000 kg kväve. Sökanden uppskattar att med en årlig foderförbrukning på ca 200 000 kg och en foderfaktor på 1.2 kan företaget uppnå en årlig tillväxt på 160 000 kg med den teoretiska belastningen på ca 1 160 kg fosfor och ca 8 600 kg kväve under nästa tillståndsperiod.

Vinterförvaring

Mängden fisk som förvaras i odlingen under vintern uppgår till ca 30 000 kg i tre kassar. Fisken utfodras endast under den isfria tiden. Det är endast stödutfodring för att hålla fiskens ämnesomsättning igång och trygga att fisken inte magrar och för fisk som eventuellt slaktas under vintern inte skall förlora färg. Vinterutfodringen är av storleksordningen 5 000–10 000 kg foder per år.

Utfodringssystem och skötsel vid fiskodlingen

Sökanden uppger att fisken utfodras med halvautomatiskt datorstyrt system, vilket i stort sett motsvarar tidsautomatik. Det innebär att det vid på förhand inställda tidpunkter fördelas och utmatas fodermängder i bassängerna, baserade på dagligen inmatade uppgifter om beräknad fiskmängd och storlek, vattentemperatur och matningsstyrka. Död fisk samlas upp regelbundet och ensileras, likaså rensavfallet. Vardera återanvänds som pälsdjursfoder.

Nymans fisk Kb sysselsätter för tillfället åtta personer på heltid inklusive ägarna samt vid behov tillfällig tilläggspersonal. Ansvarig för den dagliga driften är VD Harry Nyman.

Slakt och rensning

Företaget utför själva slakt och rensning. Fisken strupskärs och blodskärs utomhus på bryggan invid odlingskassarna. Blodvattnet leds obehandlat tillbaka i havet. Mängden slaktad fisk uppgår enligt sökanden till ca 90 000 kg per år (angivet som rensad vikt). Därtill tar man emot odlad regnbågslax från Brunnsö lax och Torsholma forell, totalt ca 130 000 kg per år. Slakten pågår under perioden augusti – december. Den totala mängden fisk som slaktas i anläggningen kommer inte att märkbart utökas inom den närmsta framtiden. Mängden vatten som används för tvätt och sköljning vid rensningen har beräknats uppgå till ca 4 l/kg fisk. Processvattnet leds via fettavskiljare och sedimentationsbrunn innan det leds ut i havet. Analys av processvattnet är gjord på uppmaning av Ålands miljöprövningsnämnd under december 2001. Provsvarerna redovisas nedan. Proverna är tagna 04.12.2002 och analyserade av landskapsstyrelsens laboratorium i Guttertorp.

Tabell 3: Analyssvar från prov tagna 04.12.02 på uppmaning av miljöprövningsnämnden.

Analys	Inkommande avloppsvatten	Utgående avloppsvatten
Total fosfor, P, mg/l	20,3	4
Total kväve, N, mg/l	165	32
Biokemisk syreförbrukning, BOD, mg/l	6000	751

Behandling och mottagning av avfall

Vid anläggningen uppstår rensavfall som uppgår till ca 15 % av den totala fiskmängden. Nymans fisk tar även hand om rensavfall från Brunnsö Lax samt Torsholma Forell, vilket

betyder att mängden totalt uppgår till ca 30 000 – 40 000 kg per år. Rensavfallet placeras tillfälligt i en blandare där det mals sönder och blandas med myrsyra för ensilering. Mängden tillförd myrsyra uppgår till 3 % av volymen. Därefter samlas det färdiga ensilaget i slutna tank, som töms med 1-2 månaders intervall. Ensilaget levereras till foderkök i Österbotten för att användas som djurfoder. Huvudsakliga mottagare är Närö Ab i Närpes. Lakvatten uppstår inte vid hanteringen av rensavfallet som hela tiden förvaras i täta och slutna kärl.

Hantering av fisk

Företaget hanterar de egna fiskprodukterna vid företagets fiskhanterings- och förädlingsutrymmen i Jurmo. Anläggningen erhöll byggnadslov första gången 07.07.72 och första tillbyggnaden med kylager och maskinrum beviljades 16.11.76. Ett plåtlager godkändes 23.11.89 och fiskslakteri-delen beviljades bygglov 08.08.90. Ytterligare en tillbyggnad godkändes 20.05.94 samt lov att uppföra ytterligare utrymmen för lager och foderkvarn 26.11.97. Fiskslakteriet är godkänt för denna typ av verksamhet av Ålands hälsönämnd enligt hälsovårdslagstiftningen den 03.03.97. Den godkända fiskhanteringen består av kategorierna rensning, rå bearbetad produkt, filering, beredd produkt, saltning, konserver och förpackning för storhushåll och enskilda i enlighet med lagen om tillämpning i landskapet Åland av riks författningar om livsmedelshygienisk kvalitet (ÅFS 37/18.04.1995) och egenkontrollprogram enligt principen HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point).

Bästa tillgängliga teknik (BAT) och bästa tillämpbara miljöpraxis (BEP)

Företaget kommer att tillämpa principerna om bästa tillgängliga teknik (BAT) och tillämpbara teknik (BEP), i den mån dessa allmänna rekommendationer är definierade, för att sålunda trygga att verksamheten sköts på ett så miljövänligt sätt som möjligt.

Ovannämnda strävanden innebär följande konkreta åtgärder:

- val av miljövänligt foder, (låg fosfor- och kvävehalt, god smältbarhet), vilket ger bästa utnyttjande och tillväxt och därmed minsta möjliga överskott som kommer ut i vattenmiljön,
- noggrann utfodring och kontroll av denna för att minimera foderspill,
- god kontroll av medelvikt samt tillväxt och total biomassa,
- noggrann dosering samt kalibrering av utfodringsautomatik,
- god övervakning av odlingsförhållandena samt anpassning av utfodringen till rådande temperatur och syreförhållanden,
- god övervakning av fiskens hälsa,
- val av bra fiskmaterial med goda odlingsegenskaper.

Fiskodlingens miljöbelastning och begränsning av den

Odlingsplatsens lämplighet

Odlingen ligger morfometriskt sett relativt instängt varvid vattenutbytet i området troligen är begränsat. Enligt den schematiska utredningen "Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland" (Jukka Mehtonen, Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas instängdhet har vattenområdet där fiskodlingen ligger beräknats ha en yta på 3,3 km² och en öppenhet på 0,28, vilket beräknats genom att dividera vattenytans area med tvärsnittsöppningarnas area. Odlingsplatsen ligger därmed relativt instängt även om vattenområdet i utredningen kan anses vara medelstort. Öppenheten avspeglar tiden för vattenutbytet och är därmed ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Av de 47 olika odlingsplatserna har 25 värden under 0,5 och de övriga 22 större öppenhetsvärden och därmed troligen bättre vattenomsättning och är mindre känsliga för övergödning. Totalt har nio odlingar vars

öppenhet och vattenareal är små, erhållit avvecklingstillstånd fram till och med år 2002 då även verksamheternas påverkan på vattenkvaliteten varit tydliga.

Faktiska utsläppsnivåer och beräkning av dessa

Enligt sökandens uppgifter till övervakande myndigheter gällande de totala mängder foder som använts för odlingen kan den faktiska belastningen från verksamheten beräknas uppgå till maximalt 943 kg respektive 7 625 kg utgående från den totala mängden fisk som odlades år 2001. Företaget har i medeltal uppnått en foderfaktor på 1,3. För beräkning av belastningen från överskotts foder antas det årligen använda fodret innehålla 0,9 % fosfor samt 6,9 % kväve samt att den odlade fisken i genomsnitt innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve enligt Naturvårdsverkets Allmänna råd 93:10. Belastningsvärdena beräknas från en massbalansmodell där man beräknar mängden tillfört fosfor och kväve med fodret minus de mängder som tas upp i fisken på årsbasis. Den specifika belastningen erhålls genom att dividera det erhållna belastningsvärdet med fiskens årliga tillväxt.

Påverkan av utsläpp

Enligt det gemensamma miljökontrollprogrammets vattenanalyser gjorda vid odlingsplatsen har inverkan på vattenkvaliteten klassats som tydliga de flesta åren utom det senaste år 2001 då vattenkvaliteten klassades som lindrig. Området har klassats från något eutroft till eutroft de senaste åren. Tydligt sker viss ackumulation av näringsämnen i kontrollpunkt 71 som ligger närmare odlingen, där både vattenprov och bottenprov senaste år visat på eutrofiering som härleds till fiskodlingsverksamheten. I den andra kontrollpunkten, nordväst om Tällholm, verkar dock vattenutbytet vara bättre eller så förs inte näringen från odlingen lika mycket i denna riktning då man här inte kan se en lika tydlig påverkan.

Bottenprovtagningen 1997 visar på svavelväteförekomst vid kontrollpunkt 71 på 8,8 meters djup under en oxiderad yta. Framför allt i denna punkt ses stora mängder larver av fjädermyggan *Chironomus plumosus* samt fåborstmaskar vilka båda indikerar förorening. De stora östersjömusslorna saknas helt medan det finns ett fåtal av de mindre. Även vid den andra kontrollpunkten och i den äldre referenspunkten ses vissa tecken på förorening, men i lägre grad. En ny bottenfaunaprovtagning gjordes år 2000. Botten klassades även då som litet förorenad. Kontrollpunkterna och då främst punkt nr 71 var en aning förorenad.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll av utsläpp

Kontrollen av eventuell miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsstyrelse godkända gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993-2001 som reviderades 2002, där odlingsenheten ifråga ingår. Vattenkvalitetsanalyser utförs två ggr/år och undersökning av bottenfauna görs vart tredje år. Miljöprövningsnämnden delges kontinuerligt all uppdaterad miljödata från fiskodlingens miljökontrollprogram.

Alternativ placering

Sökanden anser att förutsättningarna för verksamhet fastställs av miljöprövningsnämnden.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 § landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut,

finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 23 februari - 23 mars 2001 på Brändö kommuns och landskapsstyrelsens anslagstavlor. Kompletteringar med handlingar för slakt och hantering av fisk i företagens fiskförädlingsutrymmen kungjordes under tiden 13 februari – 8 mars 2002. De båda kungörelserna fanns införda i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Yttrande inlämnat av Vera Engblom, inkom 19.03.2001

Vera Engblom, fastighet Vesterstu Rnr 7:5 med sommarstuga belägen ca 300 m från Nymans Fisk Kb, uppger att det är problem med lukten och användningen av vattnet och befarar en miljökatastrof om fiskodling tillåts fortsätta.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Brändö kommun, Sjöfartsverket samt Ålands landskapsstyrelse.

Utlåtande från Brändö kommun, inkom 19.03.2001 samt 12.03.2002

Brändö kommun, förordar ansökan och vidhåller att nyttan av verksamheten torde klart överstiga den påvisbara skadan. Fiskodlingsnäringen är den största arbetsgivaren i kommunen och Nymans Fisk Kb har de flesta arbetsplatserna i Jurmo. Näringen uppges vara en förlängning av traditionellt fiske och därmed en stolthet samt bidrar av dessa orsaker till en ökad trivsel i kommunen. Kommunen tillägger i sitt andra yttrande med anledning av de kompletterade uppgifterna att de anser att anläggningen är välskött.

Utlåtande från Sjöfartsverket, Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, inkom 16.3.2001

Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, inkom 16.3.2001, motsätter sig inte ovannämnda ansökan. Nätkassarna bör utmärkas enligt Sjöfartsstyrelsens beslut 4.4.1991. Förtöjning eller förankring av nätkassarna bör ske så, att allmän båt- eller fartygstrafik inte förhindras eller försvåras. Nätkassarna bör placeras så att tillräckligt avstånd lämnas till farleder och möjliga manövreringsområden för fartyg eller båttrafik. Utmärkningen av nätkassarna får inte ske så att fasta eller flytande, belysta eller obelysta sjömärken kan förväxlas med fiskodlingens utmärkning. Kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår bör tillställas sjöfartsdistriktet så fort anläggningen är på plats.

Utlåtande från Ålands landskapsstyrelse, inkom 23.03.2002

Landskapsstyrelsens utlåtande avser endast de kompletterade handlingarna för slakt och hantering av fisk i företagens fiskförädlingsutrymmen. Landskapsstyrelsen anser att fett- och slamavskiljning inte är tillräcklig behandling av processvattnet före utsläpp i havet. Processvattnet bör, förutom fett- och slamavskiljning i en tillräckligt dimensionerad anläggning, dessutom genomgå någon ytterlikare rening (Fisk- och skaldjursindustri,

Naturvårdsverkets branschfakta, 1997.) Fett- och slamavskiljare bör tömmas regelbundet. Blodvattnet bör inte få släppas obehandlat ut i havet, utan bör genomgå rening eller transporteras bort för behandling i annan anläggning. Vid saltning av strömming uppstår lakar, vilka ofta är kraftigt förorenade och bör därför genomgå rening. Klorhaltiga rengöringsmedel, tillsammans med organiska ämnen, innebär en risk för bildning av klorerade organiska föreningar. Klorbaserade medel bör bytas ut där det är möjligt. Vid val av rengöringsmedel bör dessa vara biologiskt nedbrytbara.

Förklaring

Nymans Fisk Kb, inkom 24.04.2001, med förklaring till utlåtandena som inkommit efter första kungörelsen. Med anledning av de utlåtanden som inkommit efter de kompletterande uppgifterna om slakt och fiskhantering inkom Nymans fisk 17.04.2001 med ytterligare förklaringar.

Förklaring med anledning av utlåtande inlämnat av Sjöfartsverket och Brändö kommun.

Nymans Fisk Kb har inget att anmärka på eller kommentera rörande dessa utlåtanden. Företaget önskar betona Brändö kommuns bedömning av företagets regionala och lokala nytta, vilket bör beaktas ifall man vid prövningen anser att skada enligt vattenlagen kan påvisas, och att man sålunda enligt vattenlagen 4 kap. 3 § bör göra en intressejämförelse. Företaget har inget att anmärka på utlåtandet från sjöfartsverket och framför att anläggningen kommer att utmärkas enligt sjöfartsmyndighetens önskemål och även i övrigt tillgodose deras bestämmelser och krav.

Förklaring med anledning av utlåtande inlämnat av Ålands landskapsstyrelse.

Beträffande användning av saltlake menade företaget att verksamheten för tillfället inte omfattar användning av saltlake och det inte heller kommer att bli aktuellt inom den närmsta framtiden. Nymans Fisk Kb förbinder sig att i en eventuell hantering se till att eventuella rester från denna behandling inte kommer ut i miljön.

Beträffande rengöringsmedel kommer företaget att använda endast sådana som är godkända för livsmedelsutrymmen och vidta de försiktighetsbestämmelser som anges av tillverkarna. I mån av möjlighet byts klorbaserade rengöringsmedel ut mot andra i den mån dessa godkänns av hälsomyndigheterna.

Beträffande blod- och processvatten från rensningen av den odlade fisken kan Nymans Fisk med kort varsel och inom utsatt tid inte ta fram förslag till eventuell behandling eller rening utöver det som har funnits och tidigare ansetts tillräckligt. Det finns heller inte att få några direktiv, rekommendationer eller annan vägledning från berörda myndigheter rörande vilken typ eller grad av hantering respektive rening som kunde anses tillräcklig. Långtgående och invecklad rening av vattnet är inte motiverat vara sig med tanke på den ringa miljöbelastning det är frågan om och utgående från möjligheterna för små odlingsföretag att göra de tunga investeringar detta skulle förutsätta. Tänkbar och tillgänglig reningsteknik är främst avsedd för större industrier med betydligt större koncentrationer av de ”orenheter” som man eftersträvar att avlägsna. Processvattnet innehåller främst fett och lösa partiklar vilket nuvarande behandling torde kunna avlägsna i tillräcklig omfattning. En effektivare fettavskiljning kan man installera. Olika typer av filter finns även tillgängliga med erfarenheterna av dessa är ringa och valet av typ är beroende av vilken grad rening som förutsätts. Investeringarna kan antas uppgå till minst 0,3 –0,5 miljoner FIM.

Blodvattnet innehåller främst lösta närsalter och pigment, vilket skulle förutsätta kemisk och/eller biologisk rening av någon typ, vilket är krävande och dyr teknik. Mängden närsalter kan antas vara försumbar i förhållande till den belastning som kommer från

odlingsverksamheten och kan även antas inkluderas i den belastningsberäkning som gäller för den delen av verksamheten. Det förutsätter betydande ombyggnad, och därtill hörande investeringar, av fiskhanteringen för att kunna ta tillvara blodvattnet i ett slutet system.

Med hänvisning till omständigheterna ovan bedömer Nymans Fisk Kb att det inte är ändamålsenligt eller motiverat att i detta skede kräva beslut om eventuell omfattande investeringar för reningen av blod- och processvatten och anhåller sålunda om en övergångstid på 2-3 år för att vidare utreda möjliga och tänkbara alternativ för behandling och rening av blod- och processvatten så att tillfredställande rening uppnås till en rimlig kostnad.

Nymans Fisk Kb utgår även från att tillsyns- respektive tillståndsmyndigheterna närmare preciserar kriterier och krav för behandling och rening av vattnet som grund för utvärdering av alternativ och beslut om förverkligande av eventuell tilläggsrening utöver nuvarande.

Förklaring med anledning av yttranden inlämnade av Vera Engblom.

Nymans fisk Kb uppmärksammar miljöprövningsnämnden på att Vera Engbloms yttrande skall jämföras med inlämnade vattenkvalitetsdata, vilka entydigt ger en motstridig bild om att vattnet vid odlingen skulle vara oanvändbart, samt att nyttan av verksamheten vida överstiger hävdad skada.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDIS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Nymans fisk Kb, med stöd av 2, 11 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) samt 6 kap. 18 § 1 mom. punkt j) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) miljötillstånd att bedriva fortsatt odling av fisk i nätkassar i havet vid Jurmo i Brändö, placerade enligt karta i bilaga 1 och specificering nedan. Tillståndet ersätter beslutet från Västra Finlands vattendomstol 05.12.1991 (utslag 93/1992/3 Dnr 90221).

Nymans fisk Kb:s miljötillstånd omfattar följande:

- 1) Tillstånd att odla totalt ca 130 000 kg fisk per år vid Jurmo by i Brändö. Mängden årlig tillväxt kan i någon mån överskridas, förutsatt att de i villkor 1) angivna fosfor och kvävekvoterna inte överskrids.
- 2) Godkänt slakteri och fiskförädling samt hantering av fiskavfall i verksamheten.
- 3) Nedanstående villkor skall följas.
- 4) Karta över beviljad odlingsplats och övervintringsplats enligt bilaga 1.

Villkor

Tillståndshavaren skall efterfölja bestämmelserna i vattenlagen och annan berörd lagstiftning samt följande tillståndsvillkor:

Utsläpp i vatten och avlopp

1. Det foder som årligen får användas vid odlingsplatsen får högst innehålla 1 400 kg fosfor och 11 000 kg kväve.

2. Den i havet utsläppta specifika belastningen får inte överskrida 7 g fosfor och 44 g kväve per kilogram producerad fisk.

De specifika belastningsvärdena beräknas genom att från näringsmängden av det årligen använda fodret subtrahera den mängd näring som bundits i fiskens tillväxt genom att dividera den på detta vis erhållna summan med fiskens årliga tillväxt. Den odlade fisken innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve, enligt Naturvårdsverkets allmänna råd 1993:10.

3. Tillståndshavaren skall sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll. Man skall även sträva till att under vinterförvaringen utfodra fisken med minsta möjliga mängd foder. Anläggningen skall ständigt sträva till att minska den belastning på vattenområdet som verksamheten ger upphov till samt under den dagliga skötseln noggrant beakta vattenskyddsaspekter.

Avloppsrening och utsläppsvillkor

4. Blodstickning och rensning av fisk skall ske vid den i verksamhetsbeskrivningen angivna anläggningen eller vid annan av myndigheterna godkänd slakteri-anläggning.
5. Allt blod- och sköljvatten skall uppsamlas och behandlas genom en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av blodvatten från fisk. Då blodvattnet i nuläget inte renas tillräckligt skall en anläggning för detta uppföras senast den 31.12.2003 och slutsynas av tillsynsmyndigheten, Miljöbyrån vid landskapsstyrelsen innan användning.

En detaljerad projektbeskrivning över planerad anläggning skall inlämnas och godkännas av tillsynsmyndigheten senast 01.09.2003.

Behandling av det blod- och sköljvatten som uppkommer vid hanteringen skall motsvara de utsläppskrav till recipient enligt tabell 3 nedan. Reduktionsprocenten skall uppnås för hela året medan månadsmedelvärdena åtminstone skall uppnås under slaktperioderna september till december.

Tabell 3. Det inkommande blod- och sköljvattnet skall renas så att minst följande reningseffekt uppnås:

Parameter	Koncentration i utgående vatten från anläggningen, månadsmedelvärde	Reduktionsprocent, årsmedelvärde
BOD _{7, ATU}	20 mg O ₂ /l	90 %
Total fosfor, Tot-P	0,5 mg P/l	85 %
Total kväve, Tot-N	35 mg N/l *	40 %

* = årsmedelvärde

Anläggandet av avlopp från slakteri- och renserianläggningen ska minst ske i enlighet med punkt 1 b) i bilaga 2 landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), landskapsstyrelsens anvisning ”metod för behandling av blod- och sköljvatten vid fiskodlingar” eller motsvarande godkänd anläggning så att minst utsläppskraven i tabell 3 uppnås.

6. Uppsamling av utgående vatten skall ske till provtagningsbrunnar så att flödesproportionella prov för uppföljning av reningsgraden kan tas. Tillståndshavaren skall uppgöra ett provtagningsprogram för övervakning av

verksamheten. Detta program skall åtminstone innehålla analys av mängd och kvalitet på inkommande och utgående avloppsvatten från avloppsanläggningen. Alla vattenprov skall analyseras på åtminstone biokemiskt syreförbrukande ämnen som BOD_{7+ATU}, totalfosfor (Tot-P) och totalkväve (Tot-N) och pH.

Programmet skall första året efter ny avloppsrening installerats innehålla minst fyra representativa provtagningsserier av in- och utgående vatten, varav högst ett får vara underkänt. Provtagning skall ske så att ett prov tas på våren och de tre återstående tas fördelat under slaktperioden så att åtminstone ett tas under slaktdag. I de fall något av proven ej uppfyller utsläppsvillkoren skall provtagningsfrekvensen fortsätta med minst fyra prov per år tills samtliga prov uppfyller utsläppsvillkoren, varav som mest ett prov kan vara ett omprov.

Tillsynsmyndigheten kan vid bedömning av avloppsanläggningens reningseffekt utöver provtagning på inkommande vatten även använda schablonvärden då dessa med säkerhet fastställts.

God internationell laboratoriesed skall iaktas vid provtagningen för att motverka att proverna förändras mellan tiden för insamling och analys. Vattenproven skall vara representativa för analysperioden samt analyseras i ett av myndigheterna godkänt laboratorium.

Utgående från provtagningsresultaten och förslaget till provtagningsprogram ska fortsatt provtagningsfrekvens fastställas av tillsynsmyndigheten så att gällande lagstiftning följs. Minst en årlig provtagningsserie skall tas men därutöver kan vidare provtagning ersättas av genomförd besiktning och/eller underhåll av en av myndigheterna godkänd kontrollant till avloppsreningsanläggningen genom godkännande av tillsynsmyndigheten. Skriftliga besiktningssprotokoll och provtagningsresultat skall tillställas tillsynsmyndigheten kontinuerligt.

7. För att säkerställa gott smittskydd skall avloppslösningen tillgodose att utgående vatten som leds till ytvatten skall uppfylla kraven för godkänt badvatten, kriterier för tjänligt strandbad ges av Svenska Naturvårdsverkets allmänna råd 89:4. För att verifiera detta skall tillståndsinnehavaren ta stickprov på uppmaning av tillsynsmyndigheten.
8. Hanteringen av restprodukter t.ex. slam skall ske på ett hygieniskt sätt som uppfyller kraven för godkänd hantering, d.v.s. kompostering och därefter användning som jordförbättringsmedel. Om slammet efter kompostering skall användas som gödningsmedel skall i lämpliga delar landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen (106/1993) följas för att förebygga sanitär olägenhet och hindra spridning av sjukdomsframkallande mikroorganismer.

En plan för hur slam omhändertas från avloppsanläggningen skall inkomma till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter slutsyn för eventuellt godkännande av hantering av slammet, t.ex. vid en av myndigheterna godkänd kompost eller deponi.

9. Avloppsanläggningen skall besökas minst en gång per vecka varvid driftsdagbok över verksamheten skall föras samt sparas i verksamheten i minst fem år. I driftsdagboken skall de vanliga driftsrutinerna antecknas såsom:
 - flödesmängderna per månad,
 - provtagningar,

- alla underhållsåtgärder,
 - avsättningen av slam,
 - tömning och hantering av slam med mängd och datum,
 - hantering, upplagring och förbrukning av kemikalier med mängd och datum,
- alla problem som uppstått och hur de åtgärdats med datum när problemet uppmärksammades, datum för åtgärd och beskrivning av åtgärden, bedömning av eventuellt utsläpp och en bedömning av hur problemet kan undvikas i framtiden.

Avfall och kemikalier

10. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan, vilken godkänts av landskapsstyrelsen och landskapslagen om renhållning (3/1981) samt skötas så att miljöförorening förhindras och sanitär olägenhet inte uppstår.
11. Fodersäckar får enligt Ålands landskapsstyrelses beslut (86/2002) inte eldas upp i verksamheten utan måste återvinnas alternativt deponeras på godkänd deponianläggning.
12. Allt fiskavfall som uppkommer vid rensning skall samlas upp och behandlas enligt verksamhetsbeskrivningen. I fall hanteringen av fiskavfallet ändras måste en ansökan om miljötillstånd lämnas till Ålands miljöprovsnämnd.

Ensilering ska ske så att läckage och luktbesvär förhindras och att en surhetsgrad på pH 3 uppnås. Vid spridning av ensilage på jordbruksmark ska Ålands landskapsstyrelses beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (79/2000) följas.

13. Död fisk ska ensileras skilt från rensavfall och får inte användas till djurfoder. Annan hantering av död fisk skall ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd avfallshantering enligt direktiv för behandling av animaliskt kategori III avfall i enlighet med gällande lagstiftning, Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen skall anmälas till tillsynsmyndigheten och följa de direktiv som Ålands landskapsstyrelse fastställer i enlighet med lagstiftningen.
14. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är godkända eller tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (32/1990 med ändring 60/1995). Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsstyrelse. Alla kemikalier som lagras i verksamheten skall förvaras skilt inomhus i ett ändamålsenligt och lagenligt märkt och låst skåp eller i ett avskilt märkt och låst utrymme så att de inte riskerar att förorena miljön eller orsaka sanitär olägenhet utöver deras faktiska användningsområden.

Åtgärdsförpliktelser

15. Tillståndshavaren skall hålla fiskodlingsanläggningens konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på de avsedda platserna och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

16. För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet skall konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt. Kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår skall tillställas sjöfartsdistriktet.
17. Bullernivån som uppkommer vid slakteri- och förädlingsverksamheten skall inte överstiga riktvärden 55dB dagtid (LA eq) och riktvärdet 50 dB nattetid.

Rapporteringsbestämmelser

18. Vid odlingsanläggningen skall skötseljournal föras på ett av Ålands landskapsstyrelse godkänt sätt. I journalen skall antecknas bland annat uppgifter om mängden använt foder och dess innehåll, leverantör samt företagsmärkning, om de fiskmängder som tillförts anläggningarna och bortförts från dem, fiskens medicinerings och dödlighet, använda kemikalier och nödvändiga uppgifter om anläggningens verksamhet.

I journalen skall angående rensriverksamheten antecknas uppgifter om mängden rensad fisk per dag, mängden utgående avloppsvatten samt mängd ensileringsavfall som uppkommer per månad. Även uppgifter om vilken entreprenör samt mängd ensileringsavfall de mottar skall journalföras.

19. Journalen skall hållas vid odlingsanläggningen och den skall vid behov uppvisas för myndigheterna. Landskapsstyrelsen skall årligen före utgången av februari tillställas ett årssammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.
20. Tillståndshavaren skall på begäran uppge för tillsynsmyndigheten nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

Kontroll och övervakning av föroreningar

21. Tillståndshavaren skall på egen bekostnad låta utföra kontroller på fiskodlingens inverkan på vattendraget och på fisket och fiskbestånden på ett av tillsynsmyndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Ifall tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program skall ett förslag till alternativt program lämnas in till tillsynsmyndigheten inom två månader efter det att detta utslag vunnit laga kraft.
22. Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan observationsprogrammet senare ändras på ett sätt som tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten kommer överens om. Om tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten inte uppnår enighet beträffande observationsprogrammet eller de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för kontrollen av skötseljournalens tillförlitlighet, kan ärendet föras till Ålands miljöprövningsnämnd för avgörande.
23. Resultaten av observationerna skall tillställas tillsynsmyndigheten och till erforderliga delar Brändö kommun. Dokument och resultat från observationsprogrammet skall bevaras vid anläggningen och på uppmaning kunna visas för inspektionsmyndigheter och dessutom vid behov ges till sakägarna för påseende.

Övrigt

24. Om fisken i anläggningen konstateras eller misstänks ha en sådan sjukdom som skall bekämpas enligt lagen om djursjukdomar (FFS 55/1980) eller någon annan

smittosam sjukdom som inte allmänt förekommer, skall tillståndshavaren underrätta övervakande myndighet och landskapsveterinären i landskapet Åland samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom skall avfallet antingen komposteras på ett av myndigheterna godkänt sätt t.o.m. 31.12.2003 och därefter endast i anläggning som har miljötillstånd eller föras i ett slutet system till en av myndighet godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta, så att avfallet inte förorsakar miljöförorening enligt 3 § miljöskydds- och miljötillståndslagen.

Anteckningar skall göras i skötseljournalen om alla förekommande fisksjukdomar och behandlingen av dem samt om använda mediciner och kemikalier.

Ansvar för verksamheten

25. Tillståndshavaren är själv ansvarig skötare för anläggningen och skall meddela härom till Ålands landskapsstyrelse. Uppgifterna skall uppdateras vid byte av ansvarig person.
26. Tillståndshavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån, som möjligen förorsakas av företaget.

Tillståndets giltighet

27. Detta miljötillstånd för fiskodling är i kraft till 01.07.2008 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till det för fiskeodlingsverksamheten erforderliga vattenområdena. Om tillståndshavaren har för avsikt att fortsätta fiskodlingen efter 01.07.2008 skall en ansökan om nytt tillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd före 01.07.2007 i enlighet med bestämmelserna i lagen om miljöskydd och miljötillstånd. En förutsättning för att fortsatt tillstånd skall ges efter 01.07.2008 är att bästa tillgängliga teknik används för odlingen. Till ansökan skall fogas en konkret plan för hur verksamheten kommer att utveckla odlingstekniken mot miljöanpassning för att minska sin belastning på berörda vattenområden. Detta tillstånd är ikraft till dess ett laga kraftvunnet utslag erhållits med anledning av en ny inlämnad ansökan som anhängiggjorts inom utsatt tid.
28. Miljötillståndet för anläggningen med fiskslakteri och -hantering är i kraft tillsvidare under förutsättning att tillståndshavaren innehar rätten till anläggningen. Tillståndsvillkoren skall dock vara enligt gällande lagstiftning varvid dessa bör revideras genom provning vart femte år med början från den 01.07.2008.

Ansökan om revidering av villkoren skall inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd samtidigt med ansökan om fortsatt fiskodling vid platsen för att tillståndet skall fortsätta att gälla efter den 01.07.2008 oberoende av om nytt beslut rörande villkoren erhållits eller inte.

Allmänna motiveringar

Tillverkning av fiskfoder görs av fisk från världshaven och med tillsatser av fett, proteiner och kolhydrater från växter. För att kunna producera 1 kg odlad fisk krävs fiskmjöl från motsvarande ca 4 kg fisk från världshaven. Eftersom foderfisken inte tas från Östersjön sker det alltså en tillförsel av näringsämnen till Östersjön via fiskfodret. Att använda fyra gånger större mängd fisk i form av fiskfoder för att producera odlad fisk är därför inte någon hållbar utveckling. Trots att den globala produktionen av fisk i fiskodlingar har fördubblats de senaste 15 åren har det inte minskat trycket på vild fisk och medfört att utfiskningen har minskat. Det har istället visat sig att fiskodlingar ökar risken för

utfiskning i världshaven p.g.a. att det går åt många fler kilo vilt fångad fisk till fiskmjöl än vad man sedan får ut i färdig fisk.

Kraven på utsläpp från avloppsanläggningar för vilka krävs miljöprövningsnämndens tillstånd har skärpts genom tillämpningen av vattenlagen och den nya landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd. Miljöprövningsnämnden har ställt krav på 85-95 % fosforreduktion och 50-70 % kvävereduktion i sex kommunala avloppsreningsverk. Ålands landskapsstyrelse uppger i "Utredning över avloppsbehandlingen på Åland och riktlinjer för en förbättrad avloppsbehandling" från oktober 2002 att bl.a. fosforreduktionen skall vara minst 80 % och kvävereduktionen minst 30 %. Inom jordbruket ställs också omfattande krav på utsläpp av både kväve och fosfor. Dessa åtgärder har vidtagits för att minska närsaltsutsläppet till kustvatten.

Kraven på miljöskyddsåtgärder vid fiskodlingar måste därför ställas högt för att inte omintetgöra de åtgärder som har vidtagits vid andra utsläppspunkter. Från fiskslakteriet kommer ett industriavloppsvatten med högt värde för biologisk syreförbrukning i kombination med fosfor och kväveutsläpp till redan näringsämnesbelastad recipient. Kraven för utsläpp från anläggningen ska därmed också öka så att föroreningen till ytvatten minst uppnår reningskrav som kan nås genom behandling i mindre avloppsrenings anläggning som motsvarar 30-50 personekvivalenter.

Enligt den uträkning som landskapsstyrelsen har gjort över belastningskällornas andel av totalbelastningen av fosfor och kväve år 2001 bidrar fiskodlingen med 66 % av den totala fosforbelastningen från land och 50 % av kväveutsläppen. Som en jämförelse kan nämnas att jordbruket står för 17 % av fosforutsläppen och 25 % av kväveutsläppen och Mariehamns stads reningsverk, Lotsbroverket står för 2 % av fosforutsläppen och 12 % av kväveutsläppen.

Specificerade motiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, yttranden och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Yttranden och utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner med beaktande av syftet i 1 kap. 1 § vattenlagen och förutsättningarna i 4 kap. 1, 3 och 4 §§ vattenlagen, att fiskodling får utföras så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs.

Då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening, vilka ges med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, anser miljöprövningsnämnden att nyttan av att fiskodlingen får bedrivas på de i ansökan avsedda platserna bör anses betydlig i förhållande till skada, men eller annan förlust av förmån som härav kan följa.

Östra skärgården har p.g.a. sitt läge och en mindre befolkningsmängd, vilken dessutom är ojämnt fördelad mellan ett mindre antal åretrunt bosatta och ett flertal sommarbesökare samt turister under högsäsong, endast begränsade förutsättningar för att upprätthålla verksamheter. Det närmast berörda vattenområdet är endast lite belastat av bosättning. Sommartid kan dock belastningen på vattenområdet förväntas öka till följd av turismnäring och småbåtstrafik. Denna belastning uppstår vid normalt accepterat samhällsutnyttjande och är av allmänt såväl som enskilt intresse. Därtill kommer diffus bakgrundsbelastning på området.

Då tillståndshavaren koncentrerat sin verksamhet till området i fråga genom att upprätta till verksamheten tillhörande anläggningar, bl.a. slakteri- och renserianläggning samt viss fiskförädling på Jurmo, Brändö, samt påvisat kontinuitet i ett vinstdrivande bolag med flertalet heltidsanställda har man genom sin soliditet visat på en grund för en fortgående framgångsrik skötsel av verksamheten enligt 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen. Nyttan för företaget att ha sin verksamhet och odlingsplats i detta område kan därmed motiveras på ett sådant sätt att det överväger den skada på vattenmiljön och inverkan på enskilda och allmänna intressen som belastningen från odlingslokaliteterna kan förorsaka. Nymans Fisk Kb:s odling samt slakt- och renserianläggning på Jurmo är av stor betydelsen med avseende på antalet arbetsplatser i kommunen. Enligt kommunen är fiskodlingen en av de största arbetsgivare vad det gäller arbetsplaster inom Brändö kommun.

Miljöprövningsnämnden anser dock att det är skäligt att den näringsämnesbelastande verksamheten tillåts i endast begränsad omfattning, med avseende på det årligen använda fodrets innehåll av näringsämnen fosfor och kväve, så att inte verksamheten riskerar att motverka en uthållig utveckling för vattenmiljön genom att en för hög näringsämnesbelastning på vattenmiljön bidrar i för hög grad till eutrofiering i Åländska vatten. Med beaktande av den tidigare verksamheten och den dokumenterade påverkan som erhållits från denna, anser nämnden att det kan tillåtas fiskodling med lite ökad produktionsvolym i enlighet med tillstånd för andra jämförbara odlingsenheter, men med foder som får innehålla endast en begränsad mängd av eutrofieringsbidragande näringsämnen enligt det i dagsläget gällande behovet för tillräcklig utfodring av fiskodling enligt BAT (bästa tillgängliga tekniska) metoder.

I det gemensamma miljökontrollprogrammet har verksamhetens inverkan på vattenkvaliteten de senaste fem åren klassats som tydlig. Det senaste årets provtagningar, år 2001 visade dock bättre värden och verksamhetens inverkan på vattenkvaliteten klassades som lindring. Användningsklassen av vattenmiljön har bedömts som nöjaktig till god vid de senaste årens provtagningar i det gemensamma miljökontrollprogrammet. Bottenprovtagningen har inte påvisat större förändringar i bottenfaunan och platsens föroreningsgrad har bedömts som litet förorenad. Enligt naturvårdsverkets bedömningsgrunder från kust till hav har låga halter av totalkväve (260-300 µg/l) och mycket låga halter av totalfosfor (11-14 µg/l) uppmäts på alla punkterna år 2001. Området kan därmed förväntas tåla en fortsatt verksamhet enligt detta tillstånd.

Trots en viss nedskärning av belastningen under hela tillståndsperioden kommer företaget att kunna odla samma mängd fisk som tidigare p.g.a. bättre utfodringsteknik, bättre foder samt därmed lägre foderfaktorer. Enligt riktlinjer för fiskodlingsverksamhet på Åländska vatten ska produktionsnivåerna vara sådana att belastningen reduceras till år 2005, för fosfor med 30 % och kväve med 20 % från 1996 års nivåer.

Jämfört med villkor givna av Västra Finlands Vattendomstol 05.12.1991 kommer villkor från detta beslut att innebära att den schematiskt beräknade maximala belastningen av näringsämnen för odlingen minska med 22 % för fosfor och 15 % för kväve.

Tabell 4: Schematisk kalkylerad maximal total belastning för odlingen. Beräkningen baserar sig på den totala produktionsvolymen som kan odlas baserat på tillståndens villkor om tillåtna mängder fosfor och kväve i det årligen använda fodret.

Tidpunkt	Fosfor kg/år	Kväve kg/år
Belastning enligt tillstånd 1991	1133	8682
Verklig belastning år 2001	943	7625
Ny tillåten belastning 2003	881	7347

Miljöprövningsnämnden anser totalt sett att nyttan med odlingen överstiger skadan som kan uppkomma av verksamheten, med beaktande att villkoren i tillståndet följs. Miljöprövningsnämnden beviljar därmed tillstånd för fortsatt odling samt tillstånd för slakt- och renseriverksamhet och så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av fortsatt tillstånd till odling av fisk i havet vid Jurmo by, Brändö.

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 2-6 §§, 8, 11, 19, 24-28 §§
Landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), bilaga 1 -3
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap.1 §, 4 kap. 1, 3, 4 och 6 §, 7 § 1 mom.,
6 kap. 4 §, 18 § 1 mom. punkt j) och 28-29§, 8 kap. 1 §
Vattenförordning för landskapet Åland (77/1996), bilaga 10
Landskapslag om renhållning (3/1998) 1, 8a, 8c, 8e, 8f, 9, 16, 30 och 33 §
Landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §
Landskapslag om Ålands miljöprövningsnämnd (65/1997)
Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier
(32/1990 med ändring 60/1995)
Lagen om djursjukdomar (FFS 55/1980)
Ålands Landskapsstyrelses beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från
jordbruket (79/2000)
Landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen (106/1993)
Ålands Landskapsstyrelses beslut om regler för eldning av avfall (86/2002)
Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för
animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 134,55 euro.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Eckerö kommuns och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på landskapsstyrelsens registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Karta över fiskodlingens placering.
2. Fiskslakteri och fiskhanteringsanläggningen.
3. Besvärsanvisning.

Sigurd Lindvall
Ordförande

Erica Sjöström
Miljöhandläggare